

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

Hirdetések:
= Megállapodás szerint =

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Az általános sztrájk tanulságai.

(H. E.) Megtörtént hát a mire már hetek óta lázasan készült a szociáldemokrata párt: a veres, nagy, a nevezetes esütörtök, a milyen még nem volt Magyarországon.

Jakabokányiék utcai tüntetéssel akarták a parlamentet arra kényszeríteni, hogy az általános választói jogot törvénybe igtassa. És sikerült nekik a fővárosban, meg nagyobb gyáripari vidéki városokban az erőszakkal összetoborzott munkások ezreit felvonultatni — dacára, hogy ez a sztrájk nem jelentette sem a szociáldemokrata párt erejének nagyságát, sem a szocialisták iránti rokonszenv terjedését.

Tisztában van ma már mindenki azzal, hogy mit kell a nagy munkaszünet mögött keresni. Mindenesetre mást, mint a mit a »Népszava« bele akar magyarázni.

Arra készült volna ez a nagy sztrájk, hogy Magyarország munkássága megmutassa, mennyire követeli az általános választói jogot. Ezért kellett volna egy napi keresményétől megfosztani százezreket, szegény családapákat, a kiknél egy napi kereset sokat: az aznapi kenyeret jelenti.

Ha csakugyan ez volt a cél, akkor ugyanilyen alapon lehetett volna bátran sztrájkot rendezni a végett is, hogy október 10-én a nap 6 óra 10 perckor keljen fel, hogy a Zala nyugatról keletre folyjon, hogy télen hideg legyen, nyáron meleg legyen és még egy néhány efféle vívmányért. Mert hiszen mindenki nagyon jól tudja, hogy ennek a kormánynak elsőrendű feladata az általános választói jog megalkotása és azt is tudja, hogy ezta feladatát meg is fogja oldani. Nyitott ajtót az örültek szottak rohamaik közben betörni.

Bizony más van ennek a tüntetésnek a háta mögött.

Nem a magyar munkásság találta ki az október 10-iki vaklármát. A pártvezetőség ugratta bele a munkásokat azzal a céllal, hogy egy erős tromfot nyerjen

általa. Ha majd meglesz az általános választói jog, a hatalmukban már megrendülni kezdő Jakabok hivalkodhassanak 1907 okt. 10-ikével: Lássátok! ezt nekünk köszönhetitek. Megmutattuk: mik vagyunk és a remegő burzsoa az imponáló erő hatalma előtt meghajolva, kénytelen volt az általános választói jogot megadni a nyomorgó proletároknak. Proletárok! Fizesétek tehát tovább is a pártkasszát.

Több mint bizonyos, hogy maguk a pártvezérek legjobban biznak a koalíciós kormány adott szavának szentségében. Ha nem vennék feltétlen bizonyosra a választói jog reformját, soha eszükbe sem jutott volna az okt. 10-iki tüntetést megcsinálni.

Önkéntelenül is a mese kis kakasa jut az ember eszébe. A kis kakas elhíresztelte, hogy a nap az ő kukorékolására ébred fel. Voltak a baromfi udvarban vakmerő kételkedők. A legközelebbi hajnalban összegyűjtötte hát a kis kakas az egész udvart, kiállott a szemédombra és harsányan kukorékol. És ime, a kételkedők kénytelenek voltak elhallgatni, — mert a nap megjelent.

Hát a szociáldemokrata pártvezetőség pirosaréjos kis kakasai is feltétlenül imponálni fognak ezzel a sztrájkkal — de csak a baromfiaknak.

Más szempontból lesz sokkal fontosabb 1907 október 10-ike.

A tervezett általános sztrájk minden lármázás dacára sem lett általános. A keresztény-szocialisták most léptek fel először imponáló hatalommal és első fellépésükkel általános rokonszenvet keltettek. A keresztény szocialisták azt mondják, hogy a magyar munkás azzal mutatja magát érettnek a választói jogra, ha komolyan tud dolgozni és nem ugratja be magát minden üres szóra sztrájkokba. A keresztény szocialisták igenis dolgoztak és a közönségnek alkalma volt megítélni, melyik

munkás lehet erőssége az országnak, melyik méltó és érett az általános választói jogra, melyikre számíthat a magyar haza minden körülmények között, mint becsületes, komoly, öntudatos faira.

Fellépésükkel mintegy párhuzamosan halad a polgárság elfordulása a sztrájkolóktól és a munkásság elfordulása a Jakabokányiaktól.

Az eddigi sztrájkok jórésze azért sikerült, mert a munkásokat támogatta a munkaadókkal szemben a jóhiszemű közönség, abban a vélekedésben, hogy jóllétüket mozdítja elő. Okt. 10-én azonban bebizonyosodott, a mit különben addig is tudtunk, hogy a sztrájkok csak a párttitkár urak zsebét tömték meg, kezükbe adták a munkásságot kényre-kegyelemre s mikor ma a társadalom a kölcsönös vállvetett munkán alapszik, akkor a vezetők készek a társadalom gépezetét megakasztani, a nemzeti vagyont millióit sárba dobni — teljesen céltalanul, merő uri passzióból. Költséges passió, nem is maradhat visszahatás nélkül. Hangok emelkednek a közönség köréből, hogy nem szabad olyan vállalatot támogatni, a melynek szociáldemokrata munkásai viszonzásul egy füttyre cserben hagyják a közönség érdekeit. Ha az ökljog uralmát idézik fel, meglássuk, kinek erősebb az ökle. Százezer szociáldemokrata munkás van Magyarországon, de efféle céltalan és oktalan sztrájkosdikkal milliókat szorítanak magukkal szemben a szervezkedésre s bizony nem okos dolog a munkásság részéről, ha a nemzetet maga ellen ingerli.

A általános sztrájk lehetőségét és értékét illetően a hatalmas külföldi szocialista szervezetek, a gyakori kudarcokon okulva az általános sztrájkot már kikapcsolták a taktikai eljárásból, mint olyant, mely gyakorlati haszonnal nem jár. Oroszországban már ezrek pusztultak el ezen taktikai hiba miatt, Francia és Spanyolországban pedig a szociáldemokrácia saját

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csak a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél- és légsőhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légső- és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségektől is, mint typhus, cholera, megkíméltettek azok, a kik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Ágnes-vízzel éltek. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. — A forráskezelőség. **Kedvelt borvíz!** Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Főraktár: GYARMATI VILMOS urnál Zalaegerszegen.

Ma számunk 10 oldal.

bevallása szerint az általános sztrájknak a kapitalisták és hatalmasok látták a hasznát. És nálunk akarnak oly fegyverrel harcolni, melyet a német hivatalos szociáldemokrácia is kikapcsolt a taktikai fegyverek sorából.

Szerencsére az ingerlés nem fog tovább folyni. Munkások köréből, szociáldemokrata ajkáról fakad fel a hangos elkeseredés szava, hogy az okt. 10-iki munka szünetelésben csak a kényszer hatása alatt vettek részt, azt ők maguk is céltalannak és károsnak tartják és hogy máskor efféle humbugnak fel nem ülnek. Látják azt is, hogy az általánosnak kirdetett sztrájk éppen nem általános, a keresztény szociálisták tömörségén megtörik a terror, a polgárság ellenszenvé fokozódik, ők maguk egy napi keresettől esnek el — mindezek egy jótékony zuhany hatásával járnak s a százezer szociáldemokrata munkás nagy részét is belátásra, gondolkodásra bírják.

Ezeket a tanulságokat rejti magában okt. 10-ike. Nem kell valami tragikusan felvenni: örvendetes monumentuma, hogy a párttitkárok hatalmát csökkenti, a keresztény szocializmus erejét növeli, — vagyis egy kissé gondolkozni tanítja az országot. Egy kissé drága tandíjat fizet az ország ezért a tanulságért, de ha meglesz az eredmény, ne sajnáljuk. Üres fejek, nagy hangok lejáratása jelenti a komoly, becsületes, férfias munka kezdetét.

A mindennapi kenyér.

Ha számot vetünk azzal, hogy a jobban táplált szervezet a betegségekkel szemben ellenállóbb, hogy a jó táplálkozás a ruházat fogyasztókos voltát, a külső hőmérséklet csökkenését bizonyos határig ellensúlyozza, és fölvetjük azt a kérdést, hogy hazánk milliós vajjon elég jól tápláltak és elég jól táplálkozhatnak-e? — kénytelenek vagyunk a léghatározottabb nemmel felelni. És e tekintetben ne gondoljuk, hogy csak az ország szélein, a hegyes vidékek lakói táplálkoznak gyarlón; élelmezés dolgában méltán panaszkodhatnak a nagyobb társadalmi központok s közöttük a mi szépséges fővárosunk is. De mindenütt legrosszabb helyzete van az ugynevezett értelmiségnek, melyhez mi is tartozunk, mert a különféle okoknál fogva nyilvánuló drágulásokat, tehát az élelmiszer drágulását is, senkire sem háríthatja át, hanem azokat egyenként és összességben elviselni tartozik. Tizenöt év óta figyelem meg élelmiszereink árulhatóságát. Ma átlagban többel, mint 50 százalékkal élünk drágábban, mint csak 15 évvel ezelőtt is. Vajjon hányan vannak olyanok, akik keresetükből élve forgalmukat ezen idő alatt 50 százalékkal fokozták? Azt hiszem, nagyon kevesen; pedig az igazság azt követelné, hogy az élelmiszerek árai az ország lakosságának ne csak egyes, hanem az összes osztályainak érdeke szerint alakuljanak. Sok, függőben levő társadalmi feladataink között

nem legutólsó az, hogy az okszerű táplálkozás lehetőségét biztosítsuk s meggyőződésünk, hogy már nemsokára számosan lesznek, akik vagy velünk, vagy mellettünk erős mozgalmat fejtenek ki, hogy a közlelmezés súlyos terhei elviselhetőbbekké váljanak.

Nem irom alá föltétlenül, hogy Anglia uralma Indiában a pecsenyének a rizs fölött való győzelmét jelenti, de azt már föltétlenül állítom, hogy Indiának műveltségben való alsóbbrendűségét még kedvezőtlenebbé tette a táplálkozás fogyatékosága is. Vigyáznunk kell, az élelmezés gyarlósága már régen meg van nálunk is s ez még kirívóbb és erőnk még kevesebb lesz, ha az élelmiszerek drágulásának elejét nem vesszük okos rendelkezésekkel, vagy nem gondoskodunk róla, hogy minden osztályu polgár jövedelme legalább is olyan arányban növekedjék, mint amilyenben az élelmiszerek drágulnak.

Nem a mi feladatunk nyomozni, hogy e bajnak oka a termelőn, a közvetítő kereskedelmen vagy az elárúsítón fordul-e meg. Annnyit azonban mi is kijelenthetünk, hogy mind az államhatalomnak, mind a közigazgatási hatóságoknak sokkal behatóbban kellene az élelmezés ügyével foglalkozniok, mint ahogy ma foglalkoznak. Ehhez nemcsak joguk van, de kötelesség is. A jog természetes következménye annak, hogy a hatóságok, illetőleg az államhatalom egészségünk fölött is őrködni tartoznak, de kötelességük is, mert olyan terheket rónak ránk, amelyeket testileg gyöngge, csenevész állapotban teljesíteni lehetetlen. Minthogy pedig a gép munkája a tüzelő anyag minőségétől és mennyiségétől függ, szervezetünk végelemzésben szintén csak gép, melynek testi és szellemi munkáját a fűtőanyagtól, t. i. az élelmiszerektől függetleníteni, fájdalom, nem áll hatalmunkban: megkövetelhetők, hogy a hatóságok, illetőleg az államhatalom munkaképességünk feltételeit biztosítsák.

Nehéz belátni, hogy azokat, akiket illet az élelmiszerekkel ellátásra ügyelni, mi akadályozza a sikeresebb ellenőrzésben, s ha a baj okát nem tisztességes polgári haszonra, hanem a tulságos nyereszkeredésre való hajlandóságban ismerik fel, miért nem törekednek azt a hajlandóságot méréséklni. Tekintve, hogy a termelők váltig hangoztatják, hogy ők terményeiket semmivel sem adják drágábban, mint eddig adták, némelyek abban vélik felismerni a baj okát, hogy az élelmiszerek kivitele a hazai fogyasztók rovására fokozódott. Legyen, hogy így van, de ez nem elégséges ok arra, hogy itthon szükséglet lássunk. Hiszen mikor még két évvel ezelőtt a rossz időjárás következtében takarmányhiány állott be, megjelent a takarmány kivitelének tilalma. Nem hiszünk, hogy az állatok élelmezése hathatósabban támogatásra érdemes, mint az embereké.

Különböző intézkedéseinkben könnyű fonák-ságokkal találkozni. A gyógyszerek árának szabályozása közérdek, mely ellen a gyógyszerészeknek véteni nem szabad, nem sokkal általánosabb érdek volna-e az élelmicikkek árát is okkal-móddal szabályozni? Ez már azért is szükségesnek mutatkozik, mert a táplálkozástól függ a megbetegedések száma, az pedig csak nem lehet cöl, hogy a megbetegedések számát a rossz táplálalkozással növeljék, hogy a gyógyszerek tömegesebb fogyasztása az árcsökkenés okozta veszteséget egyensúlyozza.

De napjainkban nem csak a drágaság szokta a rendes táplálkozás lehetőségét veszélyeztetni. Mindnyájau tudjuk, hogy az elmúlt évben a pékek, a hentesek munkaszünetelése is okozott zavarokat. Lehetséges volna-e, hogy a gyógyszerész segédek bétharca a gyógyszerek kiszolgáltatását megakadályozza? — Alig hiszem. S ha ez valamiképpen mégis bekövetkeznék, bizonyára

nem késnek a lehető legmesszebb menő intézkedés, a lakosság ama csekély százalékának érdekében, amely — gyógyszerek használatára szorult.

Megengedem, hogy a felvettem állapotok élelmezésünkben, a társadalom nagyon bouyolult feladataink rendezésével kapcsolatosak; — azonban éppen azért, mert ismerjük ezen állapotváltoztatásoknak szükségességét mellett nehézségeit is, a legkomolyabban és a legsürgősebben kell intézkedni, hogy a jó és olesó élelmezést legalább emberi felfang ne akadályozza. Mert kétségtelen, hogy többször okoz bajt az, hogy egyes érdekcsoportok szembehelyezkednek a közérdekkel, mint az, hogy a természetet bánik velük mostohán. Még világosabban szólva: a népjogok követelésének jelszavával egy új osztályzarnok ság fejlődött ki, mely következményeiben rosszabb mint volt a kiváltságosok hatalmának tultengése, mert a rendi zarnokság arra sohasem vetemedt, hogy ha Péterrel volt baja, Pált is üsse.

Következtetésünk pedig ez: Elevebb mozgalmat kell kifejteni abban az irányban, hogy az államhatalom, közhatóságok olyan törvényeket, intézkedéseket létesítsenek, amelyek a jól táplálkozhatóság akadályait a legnagyobb mértékben csökkentik.

Aktualitások.

A gép. A gazdasági élet haladásának egyik leghatalmasabb eszköze a gép. Az ember kitalálta, hogyan lehet a kezét s részben az ügyességet is masinával helyettesíteni; a tudomány az ember szolgálatába állította a tüzet, vizet, gőzt, a villámot; meghódította a természet erőit. És azóta mérföldes eszmákban halad az élet, átalakult az egész világ. Rengeteg városokban zsufolódtak össze az emberek; óriási gyárakban zugsnak, kattognak a gépek s tengeri kolosszusok, vasparipák viszik hordják szét a világon a technika osodait.

Nagy hatalom a masina az egész világon. De zarnok is. Sok-sok embernek szerzett vagyont, kincset, jólétet és kenyeret, de sokat nyomorúságba is döntött. És a gazdasági élet rohamos fejlődése megnövelte az önzést, keservessé tette a mindennapiért való küzdelmet azok számára, akik csak a kezük munkáját kínálhatják egy darab kenyérért.

A gép versenyre kel az emberrel s amikor egy-egy új technikai csoda munkába áll, gőzzel töltött kebléből elbizakodottan pöffög a két kezük után élő emberek felé: takarodjatok az utamból ti gyarlók, hiszen én egy kerékfordítással százatok helyét pótolom. És azután beállnak a százak a gép szolgálatába, vagy elpusztulnak a nyomorúságban.

A gépek uralma pedig még mindig fokozódik. A munkások milliós fellázadnak a mai gazdasági rend ellen. A élet felel nekik: szemközt állítja velük a gépeket. Ezek az igazi antiszocialisták, amelyek nem alkudoznak, hanem parancsolnak.

Zalaegerszegre is bevonult egy jelentéktelen kis masina, amelytől a kenyerét félti ötven-hatvan ember. Az egész alkotmány egy favágógép, amelyet villamosság hajt s irtózatossággal felaprogat egy öl fát. Házról-házra vontatják, kikergetik vele a favágókat, akik téli világban tisztessen megélték a fűrészek és fejszéjük után.

Jó lesz azután a munkásoknak afelett gondolkozni: miért hozták ide azt a masinát s miért kell majd egy osomó szegény embernek a favágás teréről a téli télenségbe visszavonulnia?

Az érdem a szocialista uraké, akik sztrájkokra és a munkabérek tulsigázására biztatták a munkást. Ezelőtt néhány esztendővel felvagtak egy öl fát 4 K 80 fillérért, tavaly óta azonban — a fa árának emelkedésével arányosan — 6 K-ra emelkedett a díj. Ezzel megkeresett egy ember

DROGERIA AZ ARANY KERESZTHEZ

Zalaegerszegen, az Arany Bányán átellenében

A legolcsóbb beszerzési forrás gazdasági, háztartási, betegápolási, gyógyszeranyagok, pipere- és illatszerekben

A kitünőnek bevált Gentry kávé-keverék kilója 3 korona 20 fillér.

naponként 3 koronát. A közönség belátta, hogy az élet drágul, tehát szívesen fizette a többletet. De ezzel még nem voltak a szakegyletben megelégedve. Híre járt, hogy a favágás most már ölenként 10 K lesz. Elérkeztünk a gép versenyképességének határáig. A vállalkozó szellem hamar felkutatja a jó konjunkturákat s ahol túlfeszült a hur, közbelép a verseny. És a favágógép el fogja szedni a favágók napszámát s a tőlük elvett garasokat elszállítja a gépgyárba, onnét a bankokba, a milliók közé.

Igy mozdítják elő a szocialisták a nagytőke gyarapodását s így eszi meg lassanként a gép az összes munkásokat.

Ezért jó volna lassabb tempóban emelni a munkabéreket, mert hovatovább jön az aratógép, kaszálógép, seprőgép, közös konyha. Szóval az emberek arra törekednek, hogy minél kevesebb munkásra legyen szükség. És lassanként a gépgyárakban kell összetörölni a munkásoknak, ahol kezdődik a moderna rabszolgaság.

Változnak az idők. Bizony bizony mikor gróf Zichy Aladár először kérte a nagykanizsai választópolgárok bizalmát, a városatyák nem úgy gondolkodtak, mint ma. A szabadelvűség feltörött a reakció ellen s az egyházpolitika hívei nem tudtak megbékülni a klerikális arisztokráciával.

Fordult azonban egyet a politikai élet tengelye és a gróf a középpontba került. Lőn belőle miniszter a latere. És jött tőle izenet Nagykanizsára a hívekhez, hogy akinek szüksége van az ő hathatós közbenjárására, forduljon hozzá bizalommal. Nagykanizsa tehát kezdett bizni. Csóttul ontotta a bizalmat s a miniszter összes politikai ellenfeleinek bizalmából diszpolgárrá választatott.

Hát ez nagy dicsőség a kegyelmes urra. Mert a bizalom nem jelenthet egyebet, mint hogy kiváló tulajdonságaival le tudta fegyverezni az ellenvéleményeket s ellenfeleiből híveket csinált. Vagy az idők változását jelzi talán?

Egyébiránt olvassuk el a diszpolgári oklevél szövegét. Elmondja az őszintén, hogy a honnemtés körül szerzett érdemek mellett a nagykanizsaiakat a miniszter igazságos kérelmek és panaszok elintézése által nyerte meg.

A diszpolgári oklevél, amelyet nemsokára küldötték viz Budapestre, így szól:

»Mi, Nagykanizsa rendezett tanácsos város képviselői, Nagykanizsa közönsége nevében adjuk tudtára mindeneknek, akiket illet, hogy a mai napon rendkívüli közgyűlésre összejövén, nagyméltóságu gróf Zichy Aladár urnak, Nagykanizsa város országgyűlési képviselőjének, őfelsége a magyar király személye körüli miniszternek az alkotmány megvédése, a magyar haza felvirágoztatása, Nagykanizsa város jogos igényei előmozdítása és Nagykanizsa polgárainak igazságos kérelme, panaszai elintézése körül szerzett elévülhetetlen nagy érdemeit megállapítottuk és ezeket a késő utókor épülésére jegyzőkönyvünkben megörökíteni rendeltük.

Ezen hazafias nagy érdemeket a hatalmunkban levő legnagyobb, legszebb kitüntetéssel óhajtván elismerni, hálánk, önzetlen szeretetünk és mély tiszteletünk jeléül nagyméltóságu gróf Zichy Aladár urat, Nagykanizsa város országgyűlési képviselőjét, őfelsége a magyar király személye körüli minisztert általános lelkesedéssel, egyhangú szavazással Nagykanizsa város diszpolgárává választottuk. Miről ezen oklevelet pecsétünk alatt kiadni rendeljük. Kelt Nagykanizsán, a város képviselőtestületének 1907. évi május 18-án tartott rendkívüli közgyűléséből.

A kártya. Sehol a világon annyit nem kártyáznak az emberek, mint Magyarországon. A nagyvárosi kaszinók a kártyapénzből építik fel palotáikat, a kártyaszalok körül öszpontosul egész belső életük. Vidéken pedig annyira kártyaklubba vált mind a társaskör, hogy ugyszólván csak a kártyások kedvéért állanak fenn. De jut azért kártyás ember a kávéházakba és korezmákba is.

A hazard játék tilos. De azért úzik a rendőrség s a hatóságok tudtával. Hiszen legtöbbször játékosok azok is, akiknek a bankot a törvény nevében le kellene foglalniok.

A belügyminiszter meg akarja korlátozni a hazard játékot. A belügyminiszterium Andrassy Gyula gróf miniszter rendeletére tanulmányozta azt a kérdést, miként lehetne védekezni az egyre terjedő hazardjáték ellen. A kaszinókkal és klubokkal szemben a belügyminiszterium azt a védelmi módot fogja követni, hogy előbb bizalmas uton figyelmezteti a kaszinók vezetőségét a hazardjáték megszüntetésére s ha ennek fogantatja nem volna, a kaszinókat alapszabályaikra való hivatkozással fölösztatja. A kaszinók és társaskörök ugyanis a hazardjátékok megengedésével eltérnek azokról az alapszabályszereleg kijelölt céloktól, amelyekért az alakulásra és működésre engedelmet kaptak a belügyminiszteriumtól. A védelmi rendszabályokat első sorban csak néhány prononszirozottabb kaszinó ellen alkalmazzák, mert azt remélik, hogy ezek fölösztatásából a többiek levonják a helyes következtetést és a maguk jószántából tiltják be a hazardjátékokat.

Nagyrabecsüljük a miniszter jászándékát, de nem merünk bízni a sikerében. Mert legelőször a Nemzeti Kaszinón kellene kezdeni, ez pedig a miniszternél is nagyobb ur.

Egerszegi krónika.

Rovatvezető: Pubi.

Egyik olyan, mint a másik.

Vidéki állomáson vásáros magyarok vártak a vonatra. Ember ember hátán a pici perronon. A pénztár ablakánál törte magát a sok ember-társ a jegyért. A keskeny izzasztóban öklözték, gyomrozták egymást az emberek, ahogy a sorukra vártak. Mert hát ilyenkor még a protekció sem ér valami sokat, ha csak véletlenül olyan ur nem kerül elő, mint éppen most is, a járási barom-orvos, akinek nem igen kell tülekedni a jegyért, az első jó szóra kiadják az ablakon. Amit azután szó nélkül nem lehet hagyni sehogy.

— No nizz, aztán mivel fizet többet ez a ló technikus, hogy úgy keresik a kedvét?

Hát bizony lassan megy a munka. Nem is kicsi sor azt elszedegetni, megolvagatni, kipróbálgatni, élére rakogatni a tenger apró pénzt, meg aztán hamarosan megválogatni, lebillogozni, kiadogatni a temételen jegyet. Isten ugyse jó félórája gyomrozták már az öreg Illést, míg valahára nagy nekifoháskodással a pénztár ablakára könyökölhetett:

— Negyven krajcárért egy jegyet!

Aztán valami borzasztó nagyot szippant a kurta pipából. Egész kis felhőt fuj be az ablakon a hivatalszobába, ahol a sürgönymasina berreg. A pénztáros fujt, tüszögött, krakogott, két öklével törölgette a szemét, aztán haragosan rácsattant az öregre:

— A fene hogy egye meg. Ne köpje rám azt a bűdös füstöt.

Illés nagy méltatlankodva rántott egyet a tarisznyája szíján. A képét előntötte a piros láng:

— Bűdös? . . . Mán hogy az én dohányom bűdös? Hát csak legyik bűdös. Ez is csak olyan állami, mint az ur . . .

Külszolgálaton.

Egyik tisztviselőnk külszolgálatra volt kiküldve, és akkor történt meg vele az alábbi eset. A megye egyik falujában, hol ép át kellett mennie, a legnadrágosabb ember volt a vendéglős, aki melleleg mondva, — elit vallásu, még pedig a javából. Emberünk megéhezvén, ide tért be és ebédet rendelt. A magasrangu vendég láttára az asszony előkereste a ládafiából a már oly régen őrzött szalámit, hogy addig is, míg az ebéd elkészül, a vendég bolondithassa a gyomrát. Megfelelő orr és száj futorgatások után jó időre az első falat lement, mire az ebéd készen lett. A menü ismeretlen előttünk, de az volt a vendég előtt is, aki a legjobb akarattal sem tudott abból két falatnál többet elkölteni. Éhes volt s kénytelen volt saját elemózsiajához folyamodni. A táskából jó paprikás szalonnát keresett elő s kitűnő étvágygyal fogyasztotta el. Természetesen a korezmáros tányérján és a korezmáros késével. Ebédután kérte a számlát. Mesés számla volt, ehhez képest egy kávéházi pincér számlája egyszerűen cipőkenős.

— Fizetni tetszik összesen 8 korona és 20 fillért.

— Ez nagyon borsos. Aztán miért számít 8 koronát?

— Kérem! Tessék utánam számolni.

A két tál étel	2 K — fill.
Egy kés	50 >
Egy kanál	50 >
Egy pohár	20 >
Egy tányér	50 >
Egy abrosz	4 > — >
Egy villa	50 >

Összesen: 8 K 20 fill.

— De én nem ettem ezeket meg.

— Az mindegy; itt khoser kiszolgálás van és tetszett enni treflit. Be tetszett treflizni az edényeket. Ez nekem kár. Én nem eszem belülo. a paraztok meg a mezőn esznek a markukból, Ezeket ki kell dobnom. Tetszik látni itt fizetni kell. És emberünknek fizetni kellett.

Harag.

Úl a leányka elmerengve.
Ar arca könyvtől harmatos.
„Már két hete elment — s azóta
Egy sort sem ut az a Lajos!”

Pedig fogadta égre-földre,
Hogy hü marad, hogy nem feled . . .
S válasz nélkül hagy annyi édes
Gyöngéd szerelmes levelet.

Oh mind egyforma rossz a férfi!
Csuf, csalja, gögös, hűtelen —
Szeget-szeggel! Szakítok én is,
Gorombán, kurtán, hidegen.”

Papír és toll előkerülnek,
Az arca könyvtől harmatos.
S remegve — biztosan haragtól —
Suttogva ír: „Édes Lajos!”

Iskolai és iskolán kívüli népművelés.

Dr Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő előadása a »Zalavármegyei tanítótestület« 1907 évi augusztus 27-iki balatonfüredi közgyűlésén.

Második közlemény.

Felette sajnálom, hogy időm kimértségéhez képest, csak nagy vonásokban mutathatok rá a berlini egyetem helyiségeiben 1906 évi október hó 1-én és következő két napján megtartott első

Sodronykerítések és mindennemű lakatosmunkákat
 csinos kivitelben készít

ZALAEGERSZEGEN Miszory Béla.

gyermektanulmányi és gyermekvédelmi kongressusra.

A porosz kultuszminiszterium, a tartományi iskolatanács, Németország első városainak iskolai hatóságai, a német népjólétet, a szülőföldszereket ápoló egyesületek, gyermekgyógyító, munkás-jóléti, tuberkolózis ellen küzdő egyesületek, tanító és tanítónőegyesületek, Fröbel-egyesületek képviselői és küldöttei közt egyetemi tanárok, muzeumi igazgatók, igazságügyi tanácsosok, bírák, lelkészek, tanítók értekeznek, tárgyalnak, vitakoznak a környezetnek a gyermekekre való hatásáról, a gyermeki tehetségek különbségeiről, azok vizsgálatának gyakorlati jelentőségéről, az iskolát elhagyó ifjak védelméről, a szünidei gyermektelepekről, a gyermekek idegességéről, a munkára való nevelésről, a gyermeklélektan és pedagógia egymáshoz való vonatkozásairól, a hülye és gyöngye gyermekek hajlamairól, az ifjúság bírói beszámíthatóságáról.¹⁾

A gyermeklélektan fejlődése se lért eredményeinek értéke immár Magyarországon is nemcsak előkelő tanügyi köreinket, egyesületeinket és legjellegesebb szaklapjainkat, de magát a társadalmat is foglalkoztatja.

Nagy súlyt helyeznek Nagy László abbeli törekvésére, mely a gyermektanulmány becsesebb adatait a magyar néplelek tanulmányozása felé irányítja s ezáltal egy nemzeti vonást illeszt az új tudományba. A tanító ezekben a törekvésekben a gyermek fejlődéséről már a tanítóképzőintézetben, esetleg tanítói továbbképző tanfolyamokon nyert lélektani, élettani és embertani ismereteivel is bekapcsolhatja magát.

Minden jóra való iskolának, de bizonyos minden tanítói járáskörnek van annyi könyve és szaklapja, hogy a tanító a gyermeklélektani kísérletek viszonyairól, vagy azok kevésbé bevők álláspontjáról, saját ítéletére és az egyéni oktatás által igényelt iskolai eljárására tájékozott tudomást vehessen.

Az új tudomány ellenesei úgy vélik, hogy a tanítónak az iskolában tanítani kell és nem tanítványainak lélektani elemzését tenni munkájának központjává.

Különösen Münsterberg Hugó hangoztatja,²⁾ hogy a paedagógus a régebbi pszichologia hagyományos kategóriáinak több hasznát veheti, mint az új laboratoriumi lélektan; miután a tanítvány a nevelőre nézve egy egységes szubjektum és nem pszichikai elemeknek a kötege.³⁾

Akárhogy áll a dolog, Tiszteit Közgyűlés, a gyermeklélektan ma már a tudományok körében s így a paedagógiában is értéke és jelentősége van, mellyel annak, ki embertársa lelkével hivatásszerűleg foglalkozik, mulhatatlanul le kell számolnia.

Sokkal egységesebben domborul ki, Tiszteit Közgyűlés a gyermeklélektan szövetségének, a gyermekvédelemnek állami és társadalmi aktiója.

Poroszországban már múlt év nyarán konferenciát tartottak a gyermekvédelmi intézetek vezetői, a községi, városi és állami hatóságok valamint tanítóság képviselői a gyermekvédelmi törvény hiányainak megbeszéléséről.

A belgiumi gyermekvédelem élén Lejeunes miniszter áll a maga reformjaival és azon humánus jelszavával, miszerint a gyermekeket védeni kell, hogy ne kellessen elítélni.

Ausztriában ugyan csak múlt évi márciusban az osztrák gyermekvédő kongressus tartott négy napig ülést, melyen miniszterek, tudósok, bírák, orvosok, képviselők, tanárok és tanítók értekez-

tek az idegen egyénekkel elhelyezett gyermekek védelméről, a gyermek-kórházokról, a gyermek-kínzásról, a kényszernevelésről, a nyomorék gyermekek intézetéről, az iskolaorvosok intézményeinek kiszélesítéséről, a kiskorú bűnösök büntetőjogi elbírálásáról s a lelencgyőről. Ezen a kongressuson méltatta Marchet közoktatásügyi miniszter az iskola fontosságát s kijelentette, hogy eredményes gyermekvédelmet lelkes paedagógusok nélkül elképzelni képtelenség.¹⁾

Tiszteit Közgyűlés!

Önök ismerik a magyar, országos gyermekvédelem nagy aktióját, mely az 1903 évi törvénytől, Andrássy Gyula gróf belügyminiszter örökre emlékeztető rendeletéig, az országos gyermekvédő liga csodás erejével és még bámulatra méltóbb társadalmi sikerével gyermekeink védelme érdekében megindult.

Ez a mozgalom, amint azt Náray Szabó Sándor dr fejtegeti²⁾ egy nagy szociális, közegészségügyi és közoktatásügyi kérdésekkel kapcsolatos feladat, melynek nemzeti és emberbaráti kötelességetől nem szabad senkinek magát visszahuznia, aki magyar; legkevésbé annak, aki magyar tanító.

Ha végig tekintünk Tiszteit Közgyűlés balatonmenti iskoláinkon, melyek közül soknak husz év előtt még kétszerannyi növendéke volt, kell hogy remegő szívvel tegyünk fogadást arra, miszerint minden iskolai, társadalmi és egyéni befolyásunkat nemcsak ott fogjuk érvényesíteni, ahol elzülött, elhagyatott s testben vagy lélekben nyomorék gyermekeinkről van szó, hanem szembeállunk azok szivtelenségével is, kik az egy gyermekrendszer bűnével kimúlásra segítik fajukat.

A kik az élet több küzdelméhez nem bírnak bátorsággal, mert nem világítja be utjukat a családi tűzhely ragyogása, ninesenek körülöttük drága mosolygó gyermekarcok, melyek eszükbe juttatják Lamartine szép szavait: »Egy lény! ő és én; a mi képünk, ami a földről felemelkedő szerelmünk, élő szeretetben láthatlan egyesülésünk. — A mi alakunk, a mi szavunk, lelkünk és gondolatunk!«

Midőn még figyelmünket az elhunyt Széchenyi Imre grófnak s utána Széchenyi Aladár grófnak az egy gyermek rendszer ellen irányult s immár az egész Dunántúlt foglalkoztató nemes aktiójára irányítanám: áttérhetnék immár, Tiszteit Közgyűlés, az ifjúsági egyesületek szerveződésének, az alkoholizmus és kivándorlás elleni küzdelemnek, a magyar nép egészségügyi világnézetét helyes irányban fejlesztő társadalmi tevékenységnek, gazdakörök és gazdaszövetségek szerveződésének, nemkülönben az új népoktatási törvény életre való hatásának, a tanító iskolán kívüli népművelését legközvetlenebbül érintő méltatására.

De mert igen fontosnak tartom, hogy a napirend többi tárgyai is előadassanak, az idő előre haladottságára való tekintetből ezeknek méltatását más alkalomra tűzöm ki.

Megjegyzem, Tiszteit Közgyűlés, mindezekről azért kívántam ma szólni, hogy egyrészt az iskolán kívüli népművelés társadalmi aktióját, legalább nagy körvonalakban áttekinthessük; másrészt rámutatni kívántam azon érintkező pontokra, melyek a tanítót a magyar népiskola felépítése kapcsán, már közvetlen kivátsa révén is, odafűzik az iskolán kívüli népművelés szellemi és nemzeti törekvéseihez.

Nevelő ő az iskolában, nevelő ő az iskolán kívül.

Maga Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter, kinek lánglelke s nagy egyénisége gondviselészerű korszakot fog alkotni kulturánkban,

¹⁾ Gyermekvédelmi Lap. 1907. 3. szám 39–42 oldal.

²⁾ Egyesült erővel. (A gyermek. 1907 1 sz. 2 oldal.)

hivatásszerűségének idealizmusával avatja magát a nemzet nevelőjévé.

»Gondom lesz arra — mond állása elfoglalásakor a tanítók egyik küldöttségének — hogy midőn az ifju nemzedék nevelése legfőbb irányítása rám bízott, a törvénynek terminológiáját, a mely közoktatásügyi miniszterrel szó, oda korrigáljam ki, hogy köznevelésügyi miniszter; gondom lesz arra, hogy ne csak a tudást terjesszem, hanem hogy a jellemek felemelésére és szilárdítására törekedjem.«

Hát Tiszteit Közgyűlés ebben a nemzetiségektől, alkoholtól, tüdővészttől, kivándorlástól és társadalmi felforgatóktól sújtott országban szükség van jellemekre, szükség van a gyermek szüziességében ébredő öntudatot a legnemesebb társadalmi erényekre érlelő, a maguk tiszta jellemével áldást és világosságot terjesztő magyar tanítókra.

Kik nem a nagy társadalmi problémák ütköző pontjain ábrándoznak, hanem első sorban saját községük szellemi és anyagi boldogulásának kis világában hirdetik szóval s gyakorolják élő példával a hazaszeretetet, vallásérkölos, a tudás és emberszeretet apostolságát.

Van még az iskolán kívüli népművelés keretében egy nagyon fontos kérésem Önökhöz Tiszteit Közgyűlés!

Indokolását ott találom Apponyi Albert grófnak a »Nyugatmagyarországi Közművelődési Egyesület« közgyűlésén¹⁾ tett kijelentésében: »Minden magyar embernek valamely módon hozzá kell járulnia a nemzeti egység integritásának biztosításához. A közművelődési egyesületek éppen arra valók, hogy az egyeseknek erre az utat megjelöljék s a tőlük nyert erőt rendszeresen alkalmazzák. Minden magyar ember nem csupán a fajmagyart jelenti, hanem a politikai magyar nemzet minden tagját, bármi legyen az anyanyelve. A fajmagyar, aki távol a közvetlen veszedelem érintésétől nyugodtan élvezzi magyarságát, ne merítsen ebből ürügyet a tétlen közömbösségre, mert egy élő szervezetnek minden tagja kell, hogy megérezzen minden bántalmat, amely a szervezet bármely részében előáll; ha nem érzi, akkor holt tag a szervezetben, legalább is megdermedt hazafiságában. Az a nem magyarajku testvér pedig, akihez szeretettel fordulunk, legyen áthatva attól az igazságtól, hogy első sorban az ő érdekeit szolgáljuk, a midőn bensőbbé akarjuk tenni s pusztán jogiból érzelmivé fejleszteni azt a kötelet, amely őt az egységes magyar nemzethez kapcsolja.«

A »Dunántúli Közművelődési Egyesület« zalavármegyei fiókja fog, Tiszteit Közgyűlés legközelebb megalakulni.

Gyakorlatilag is be akarjuk magunkat kapcsolni azok szövetségébe, kik a magyar faj uralkodásra rátermettségét gazdasági és kulturális felsőbbségben keresik.

Erdélyhez — mint a Székely Társaságok Szövetségének ez évi augusztusi gyűlésén hallottakból tapasztaljuk, — gazdasági és kulturális téren férközött a legtöbb veszedelem.

Mi ugyan még nem vagyunk a magyar haza megmentésének utolsó nemzedéke, mint ahogy azt Bethlen gróf mondja a magyarokról Erdély megtartását illetően.

De bűn is volna ezt bevárni!

Tanuságot teszek róla Tiszteit Közgyűlés, hogy Zalavármegye tanítóit egyesületek köteleke nélkül is egybefűzte a faji és kulturális összetartozásnak minden alapszabálynál erősebb kapasa: épp ezért hiszem azt, hogy a »Dunántúli Közművelődési Egyesület« zalavármegyei zászlóbontása is együtt fog bennünket találni a társadalom szervezettebb kulturális aktiójában.

¹⁾ 1902 évi november hó 17-én.

Legjobb

gyermek-
női-
férfi-

cipők

Fenyvesi
áruházában.

Tisztelt Közgyűlés! Tudom és érzem, hogy sokszor és sokat követelünk Önöktől.

De gondoljanak arra, amit a hazának egy kiváló fia és mélyen gondolkozója Szemere Bertalan ir 1834. évben egyik barátjához: »Nem lenne képtelenség, ha valaki a státus boldogságának első alapjául, feltételül a lelkes, lelkiismeretes tanítókat tenné. A státusnak — úgy mond — nincsen tiszteletre méltóbb embere s koszorú nélkül is első polgár a lánglelkű tanító; mint viszont érdempénzzel, vagy anélkül is legbűnösebb a hűtlen tanító.

Megteszem hitvallásomat, Tisztelt Közgyűlés! En ezen lánglelkű és lelkiismeretes tanítóktól várom a magyar népiskola renaissanceát! . . .

(Vége.)

Hivatalos rovat.

I.

Hivatkozással a kir. pénzügyigazgatóságnak 53687/II. 907 szám alatt kelt körrendeletére, közhírré teszem, miszerint az 1907. évi egyenesadó kivétel befizetéséről, az 1883. évi 44. t. c. 36 § d. pontja rendelkezése értelmében felhívom az adófizető közönséget, hogy mindazok, akiknek adókönyveikében a folyó évi adó előírva nem volna, azok jelen kihirdetéstől számítva 8 napon belül adóelőírás céljából a városi adóhivatalnál annál inkább megjelenjenek, mivel ellen esetben 2—10 koronáig terjedhető pénzbírsággal fognak megtoroltatni.

II.

Közhírré teszem, hogy az 1907 évi hadmenetességi díj és országos betegápolási pótdadó kivételei lajstromok az 1883. évi 44. t. c. vonatkozó §§-ai értelmében a városi adóhivatalnál 8 napon át, vagyis folyó évi október hó 16-tól 24-ig közszemlére kitétek, a hol is a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők.

Zalaezerszeg 1907 október 16-án.

Németh, h. polgármester.

Hírek.

Képviselőtestületi közgyűlés. Városunk képviselőtestülete mult esütörtökön, folyó hó 17-én délután 4 órakor a városi rendkívüli közgyűlést tartott, mely alkalommal következő tárgyak nyertek elintézését. Az izr. temető felé vezető uton a Gráner Lipót fia helybeli céggel ingatlan esere tárgyában kötött szerződés jóváhagyatott. A város járdaépítési szabályrendeletét a közgyűlés változatlanul elfogadta és jóváhagyás végett a vármegye törvényhatósági bizottságához fölterjeszteni rendelte. — Várhidy Lajos lemondott polgármester végkielégítése iránt beadott kérvényre elhatározta a közgyűlés, hogy kérelmező egy évi fizetésének 70 százalékát kitévő összeg végkielégítésképpen a városi nyugdíj alapból kifizetessék. — Udvardy Vince városi képviselő indítványa felett a (r. kath. orgona javítására a város által 1888. évben előlegezett 975 forint visszatérítése s a fentartásra utóbb fordított összegek kiutalványozása ügyében) akkép határozott a közgyűlés, hogy a kérdést napirendről levétette és elrendelte, hogy a város jogügyi bizottsága elé terjesztessék és azt az adandó vélemény alapján tárgyalja újból a közgyűlés. — A város tulajdonát képező téglagyár körkemence tetőzetének kijavítása tárgyában beérkezett ajánlatok közül a közgyűlés Breiner Benő Rákóczi utcai lakos építési vállalkozó által beadott ajánlatot, mint legelőnyösebbet elfogadta s a munkálatok teljesítésével nevezett építőmestert bizta meg. — Gróf Kreith Bélának, a Kossuth múzeum megalapítójának kérelmére a város 50 korona segélyt szavazott meg. — Az „Arany Bányák» szálloda nagyterem ablakainak belső ablakokkal leendő ellátása iránt Tosch Károly szálloda bérlő által beadott kérelmet, fedezet hiányában teljesíthetőnek nem találta a közgyűlés. Tudomásul vette a közgyűlés a vármegye alispánjának Kukorelli Ferenc, Veszprémi Gyula s Brenn Zoltán fegyelmi ügyében hozott véghatározatát, valamint Weiner Dávid cseli-i illetőségű kereskedőnek azon bejelentett szándékát, hogy a város területén letelepedni és itt kereskedést folytatni szándékozik.

Eljegyzés. Polgár Dezső máv. hivatalnok, zalaezerszegi árukiadási pénztáros f. hó 20 tartja eljegyzését Mattersdorfer Ignác söjtöri kereskedő kedves leányával Irénkével.

Áthelyezés. Moizer Imre veszprémi kir. törvényszéki jegyző hasonló minőségben a zalaezerszegi törvényszékhez helyeztetett át.

Hangverseny. Keszthelyen és vidékén november hó 16-ára nagyszabású hangversenyt terveznek, amelynek tiszta jövődelmét a Csány-szoboralap javára adják. A hangverseny védnökönje gróf Batthyány Józsefné urasszony lesz. Közreműködését megígérte Svastics Eugénia hangverseny énekesnő és Somsics Andor zongoraművész. A rendezőség ezenkívül urániaszerű előadásban bemutatja a magyar asszonyt Gizella királyné idejétől a mai korig. Remélhető, hogy a hangverseny vármegyeszerte érdeklődést fog kelteni s a Csány-szobor alapja ismét tekintélyes összeggel fog gyarapodni.

A zalaezerszegi kenyerégyelet ma délután 3 órakor tartja az idei évi rendes közgyűlést a helybeli izr. hitközség tanácstermében. Tárgysorozat: 1. Pénztári kimutatás. 2. Folyó ügyek. 3. Az elhalálozás folytán megüresedett elnöki állás betöltése. 4. Netáni indítványok.

Köszönetnyilvánítás. Özveggy Sánits Sándorné férje elhalálozása alkalmából a zalaezerszegi munkás egyletnek 20 K-t adományozott, — melyért köszönetét nyilvánítja az elnökség.

Rechnitz Miksáné 10 koronát adományozott a zalaezerszegi nőegyletnek. Fogadja az egylet hálás köszönetét.

Tosch Károly ur az elaggott iparosok alapja javára értékesítés céljából 780 db üres pezsgős üveget adományozott. Fogadja a nemes szívű adakozó, aki már több ízben adta jelét szegény iparosaink iránti áldozatkészségének, az ipartestület hálás köszönetét.

Drágul a kenyér. Az idei tél keserves és nehéz lesz a szegény embernek, mert az általános drágaság kiterjedt most már a kenyérré is, amelyet a mult évekhez képest éppen kétszeres áron kell megvenni. Szélesebb néprétegekre kiterjedő inségtől, amilyen az ország felsőbb vidékein szokott előfordulni, nincs okunk tartani. Ezen az áldott földön éhen még nem halt senki. A városok szegény napszámos népe azonban nagy szükségnek nézhet eléje, ha a kenyér s általában az élelmiszerek árának emelkedése még tovább tart. A munkaalkalmak kevesbednek s a spekuláció a maga javára igyekszik kihasználni a drágaságot. A hatóságoknak tehát készen kell lenniük arra, hogy szükség esetén segélyakciót indíthassanak. — Életrevaló terv merült fel Nagykanizsán, ahol indítvány adatott be a várososhoz aziránt, hogy a városi tulajdont képező csoportházakban levő pékműhely vétessék hatósági kezelésbe. A műhelyben naponként 20 métermázsza lisztet lehetne feldolgozni s a kenyér kilogrammja veszteség nélkül 20 fillérért volna értékesíthető.

Háziipari tanfolyam. A vármegyei gazdasági egyesület az idei tél folyamán Zalaezerszegen kefekötő háziipari tanfolyamot rendez. A tanfolyamon mindenki részt vehet s a kefekötés mesterségét elsajátíthatja.

Visszautasított alapszabály. Vas és Zalamegye építőiparosai szövetséget kötöttek és ipartestület alakítottak. Megesinálták az alapszabályokat s azokat jóváhagyás végett a belügyministerium elé terjesztették. — Mivel az alapszabályok nem mindenben felelnek meg a törvényes kellékeknek, a belügyministerium azokat pótlás végett visszaküldte.

Felhívás a cipész és szabóiparosokhoz. A m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatósága a kereskedelmi miniszter ur megbízása folytán arra törekszik, hogy minden oly nagyobb városban, hol a cipész — és szabóipart üző iparosok nagyobb számmal laknak, legyen egyelőre egy, később legalább két oly szakmabeli intelligens iparos, akik iparostársaikat a szükséghez képest időszakonként iparuk különleges szakmereteiben okszerűen tanítják.

Hogy a jelzett célnak megfelelő, — azaz tanításra képes szakiparosok legyenek nevelhetők, a nevezett múzeum igazgatóságának a szándéka a székesfővárosban, a m. kir. technológiai iparmúzeumban cipész — és szabóipari mestertanfolyamot rendezni.

Ezen a tanfolyamokon intelligens, előadóképességgel, szakmájukban kitűnő jártassággal bíró és vándor — vagy más rendszerű szaktan-

folyamot végzett, tehát már megfelelően előképzett fiatalabb iparosmesterek és kivételesen 24 évnél idősebb segédek vehetnek részt, még pedig ezt megkönnyítendő, megfelelő napidíjjal és utazási költséggel ellátva.

A cipészipari szaktanfolyam f. évi november hó 4-től december hó 18-ig, a szabóipari pedig 1908. évi január hó 6-tól február 25-ikéig tartana. Ezen tanfolyamok tárgyai lesznek: 1, a szerkesztő mértan elemi rajzzal, 2. ipari számítás, 3. emberanatomiai alapismeretek, amennyiben ez itt szükséges, 4. áruismeretek és ipari technológia, 5. különös ipari könyvviteltan és 6. az illető iparág szabászati rajza és kalkulációi. A tanítás naponként 8—9 órára terjed. Tanítási díj nem lesz.

Mint hogy a jelentkezéseknek még a folyó hó végéig a múzeum igazgatóságánál meg kell történniük, felkérjük a fentemlitet szakmabeli iparos mesterek és segédeket, akik a megkiváncsolt képzettséggel bírnak és ezen szaktanfolyamon résztvenni akarnak, hogy legkésőbb e hó 27-ig az ipartestület irodájában a hivatalos órák alatt jelentkezzenek. Az ipartestület elnöksége.

Agyonszúrták a csendőrök. Alsóendváról írják, hogy egy éjszakai tolvaj szörnyű módon megbűnhődött. Tivadar Ferenc kereskedő éjszakának idején gyanus zöreire ébredt fel. Valaki az üzletben fiókokat nyitogatott. Tivadar gyorsan értesítette a csendőröket, akik meg is érkeztek a helyszínre. Körülállták a házat s bementek az üzletbe, majd átkutatták az udvart s a ház egész környékét. Tolvajnak azonban hire-hamva sem volt. Utoljára egy szalmakazalon akadt meg a szemük. Gyanút fogtak, hogy a tolvaj a szalma közé bujt, elkezdte tehát a kazalt szuronyakkal böködni. Egy ideig csendes volt minden, később azonban kinos nyöszörgés hallatszott. Szétszórták a szalmát s megtalálták a tolvajt keresztüliszurva, holtan. A szerencsétlen Spingler József kőműves volt.

Életmentő csendőr. Alsóendváról írják, hogy Csizi Henrik bellatinoi csendőr saját életének kockáztatásával kimentett egy öreg asszonyt a tüzből. Csizi Gancsán volt szabadságon. Üres volt ugyszólván az egész község, mindenki a mezőn dolgozott. Délelőtt 9 óra tájban gilyuladt Legény Márk háza és Csizi másodmagával kezdett az oltáshoz. Később többen jöttek a segítségére és sikerült a szomszédos épületeket megmenteni. A derék csendőr a teljesen lángban álló ház mellett dolgozva, véletlenül betekintett az ablakon s remélve látta, hogy egy öreg asszony kapaszkodik a padlásra vezető létrán. Csizi a lángok között berohant a házba és zsaratnokokon, lángon, füstön keresztül kihozta a 78 éves öreget. Utánuk a ház összeomlott.

Szociáldemokrata argumentumok. A Nagykanizán megjelenő »Zala« című lap társunk úszintén nyilatkozott a szocialisták törekvéseiről. Azt konstataálta, hogy az október tizediki sztrájkjal nem erejük, hanem gyengeségüket bizonyították be. Ezért nagyon megharagudtak a szervezettek s meg akarták mutatni félelmetes erejüket. Beverték tehát a szerkesztőség ablakait s azután megfutamodtak a sötét éjszakában. — Valószínűnek tartjuk, hogy az ablakbeverők csak éretlen suhancok voltak, nem komoly munkások.

Késelés. Molnár Ferenc pozvai gazdálkodó, az ottani rezes bandának egyik oszlopos tagja a kaszaházi vendéglőben többet magával mulatott. Az ideai karcos hamar megártott a mulató kompaniának s olyan virtuosos kedvet kaptak, hogy a vita hangosan folyt. Ennek hevében az egyik, névszerint Gyuk Mihály páli lakos előrántotta a bicskáját és Molnárnak lágyékába szurt. A vér láttára megijedtek a mulatózóik és szétrebbentek; a súlyosan sérült embert pedig beszállították a városba, ahol orvosi segélyben részesítették.

Égő asszony. Balog Jánosné sz. Bösze Rozi egerszeghegyi asszony bejött a városba, hogy bevásárlásait megtegye. Amint a piacon hűmpölygő tömeg között járkált, azt vette észre, hogy ruhája ég. Lármát csapott, mire a körülálló elotották a tüzet és Balognét szoknyája felerészének elvesztésén kívül más szerencsétlenség nem érte. Valaki égő gyufát, vagy cigarettát dobott rá s ettől gyult meg a ruhája.

Csábítás kivándorlásra. Andrassy Gyula gróf belügyminister körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, melyben felhívja a figyelmüket a legközelebb meginduló nagymérvű Amerikába való kivándorlási csábításokra. Délamerika

államai közül különösen „Maryland“ indított meg nagyobb szabású akciót mezőgazdasági munkások és cselédek után. Ez az állam szerződést kötött az „Észak-német Lloyd“ hajós céggel, hogy Dél-Amerika és Maryland között állandó járatokat létesítsen és hogy ügynököket küldjön szét Európába és így természetesen Magyarországra is, azonkívül megbizta Trappe F. Augustus nevű bevándorlási titkárárt, hogy európai körútra induljon és azokon a vidékeken, ahol kivándorlási hajlandóság észlelhető, előadásokat tartson. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter figyelmezteti a hatóságot erre az emberrabló hadjáratra, különösen arra, hogy a kivándorlásra való csábítás a törvény értelmében tiltott cselekmény és hogy a csábítókkal szemben a törvény teljes szigorával járjanak el. Megjegyzi a miniszter azt is, hogy a marylandi földek, amelyekre a munkásokat oszbitani akarják, a rajtuk üzött rabló-gazdálkodás folytán tönkrementek és azokat akarják idegen munkaerővel feljavítani.

A vonat elé vetette magát. Nagy riadalmat okozott a múlt hétfőn délelőtt Zalaegerszegről Szentiván felé indult vonat utasai között, amikor a Berzsényi-utcánál a vonat a nyílt pályán megállt. Mindenki az ablakokhoz rohant, hogy megtudhassa a megállás okát. Egy ember élete forgott kockán. Ugyanis Szabó Csordás Gyula Berzsényi utcai legény a robogó vonat elé feküdt. A gondos mozdonyvezető már messziről látta a legényt a vágányok között és jelzést adott, de hasztalanul. Szabó nemcsak hogy el nem ment a pályáról, hanem lefeküdt, hogy a vonat elgázolja. A mozdonyvezető azonban idejekorán megállította a vonatot, a személyzet az öngyilkos jelölthöz sietett s átadta a hatóságnak, a mely megindította ellene a büntető eljárást.

A korcsmák vasárnapi bezárása. Ismeretes az a mozgalom, mely országsszerte, mondhatnók: világszerte megindult az alkohol ellen. Hazánkban is nagy táboruk van már az antialkoholistáknak s vármegyék, városok, faluk törekednek a korcsmák vasárnapi bezárásával gátat vetni az alkohol pusztításának. Sajnos, a községek ebbeli határozatát a vármegyék, a vármegyékét a miniszter semmisíti meg, okul adván az állam károsodását a fogyasztási adó csökkenése révén. Ujabban Győrmege törvényhatósági gyűlésén került szőnyegre ez az ügy. Dr. Balits Antal győri kanonok indítványozta, hogy ne csak feliratozzanak, kérvényezzenek a kormányhoz az alkohol ellen való országos intézkedések megalkotása tárgyában, hanem a vármegye maga is alkosson szabályrendeletet a korcsmák vasárnapi kötelező bezárásáról. Méltó a követésre! Hisz boszantó látni, mily összeget emészt fel eszterdön át egy-egy megyében az alkohol. Hát még mekkora az erkölcsi kár? Helyre hozhatja-e mindezt az, ha az állam még többet zsebel is be italmérségi adó címén? Zalamegyéről nem ismerünk statisztikát, tehát a vidékről hozunk. A győrmegei tisztii főorvos kimutatta, hogy abban a megyében a lakosság évente 760 ezer korona értékű pálinkát fogyaszt el, holott az évi egyenes áll. adó 820 ezer korona. A megyegyűlés dr. Balits indítványát elfogadta s a szabályrendelet, illetve a javaslattétel előterjesztését maga az alispán vállalta magára.

A fakémény. Vármegyénk egyes vidékein még mindig divatban van a fakémény, jóllehet az el van tiltva. Novák Elek kedveshegyi lakos házán is deszkákból összerótt fakémény van, amely hozzá még rozoga is. A gazda felmászott tehát a háztetőre, hogy a kéményt kijavítsa. Lefeszített egy szál deszkát, de oly ügyetlenül, hogy lezuhant a földre s összezúzta magát.

Október 10-ikének epilógusa. Asbolt Józsa és Szekeres Gyula zalaegerszegi napszámosok heves vitába elegyedtek a fölött, hogy vajon helyes és jogos-e az október 10-ikére hirdett munkasztrájk. Egyiknek ez, a másiknak az volt a véleménye s így nem tudtak meggyezésre jutni. A vita hevében Szekeres tégladarabokkal kezdett argumentálni s Asbolt fejét úgy meglékelte, hogy orvosi segílyt kellett igénybe venni.

Kibővítik a pályaudvar előtti teret. A zalaegerszegi vasuti állomás előtti tér régóta szűknek bizonyult. Sem az utazó közönségre várakozó bérkoscsiknak, sem egyéb járműveknek nem volt elegendő hely s ha több kocsi állott a téren, a közönség csak nagy nehezen tudott a peronról a szabadba jutni. Nagyobb sokadalmak alkalmával pedig egyenesen életveszélyes volt a közlekedés. Ezen óhajt a Dunántúli helyiérdekű vasut-

társaság segíteni s az indóház előtt elterülő térnek kibővítését határozta el. Építője, Berényi Béla keszthelyi vállalkozó a minap megtekintette a teret s kijelentette, hogy ha a mostani kedvező őszi időjárás tovább tart, a munkálatokat megkezdi.

Uj erőt ad

A SCOTT-féle Emulsió akkor is, mikor más szer már nem használ. Mindig veszélyes kétes értékű szerekkel kísérletezni, amikor az ember egészségéről van szó.

Gyengeség esetében különösen lábadozóknál,

vagy vérszegénység, tüdőbaj, tulterhelt munkából származó betegségek folytán az elővigyázatos ember azonnal ahhoz a szerhez folyamodik, mely számtalan esetben kivétel nélkül hatásosan és biztosan gyógyítja a gyengeséget. Ez a szer a SCOTT-féle Emulsió.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Polgármesterember. Tanuképen volt megidézve a helybeli kir. járásbíróhoz egyik göcseji polgártársunk. A bírónak hozzá intézett kérdésére, hogy mi a foglalkozása, alázatos hangon mondja a magyar »Hát megtiszteltem a tekintetes törvényes urakat olyan polgármesterember vagyok« és egyet rántott a választárisznya szíján.

Házinyultenyésztés. A husarak napról-napra való emelkedése a szerényebb anyagi viszonyok között élő emberek megfelelő táplálkozását rendkívül megnehezíti. Az intéző körök tehát keresik a módját annak, hogyan lehetne olcsó húst produkálni. A kormány a házinyul tenyésztésnek csinalt propagandát s már vannak is jelentékeny nyultenyésztő telepek Magyarországon. Sajnos azonban, hogy a házinyul tenyésztésének fellendülése is inkább Bécsnek használ, aminek jórésztben a közönség az oka, mert nem akar ezzel az olcsó és izletes peccenyével megbarátkozni. Amíg nálunk a házinyulnak alig van piaca, Bécs szívesen megveszi bármily mennyiségben s az a vásárcsarnokok állandó cikke. Most Szombathelyen házinyultenyésztő és értékesítő egyesület van alakulóban. Az akciót az egész vármegyében szívesen fogadták s a gazdák százával lépnek be az egyesületbe. — Zalaegerszegen Tosch Károly kísérletképen szerzett néhány belga nyulat és sertéshizlalótelepén rendezett be kisebb arányú tenyésztet.

Otromba tréfa. Kalányos József teknővágó cigány betért egy szentiváni korcsmába. A korcsmában egy legényke valamiféle maró folyadékkal kezdte Kalányost fecskendezni. A folyadékból néhány csepp Kalányosnak a szemébe hatolt, ami iszonyu fájdalmat okozott. A cigány bejött a városba és orvoshoz fordult, aki gyógykezelés alá vette a beteg embert.

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, gazdagon illusztrált főrajegyzékemet, 3000-nél több rajzzal, mindennemű nikkell, ezüst-, és aranyórák, valamint mindennemű szolid arany és ezüstárak, hangszerek, acél- és bőrárak stb.-ről eredeti gyári árban.

Nikkel remontoir óra . . . . . K 3—
System Roskopf patent óra . . . . . K 4—
Svájci eredeti system Roskopf patent K 5—
Bejegy. „Sas Roskopf“ nikkell rem. K 7—
Ezüst remontoir óra „Glória“ művel K 8-40
Ezüst remontoir óra dupla fedéllel K 11-50
Ébresztőóra K 2-90. Konyhaóra . K 3—
Schwarzwaldi óra K 2-80. Kakukóra K 8-50
Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. —
Nincsen kockázat! Becserélés megengedve,
vagy a pénz vissza!

Első órágyár Brűx.

KONRÁD JÁNOS

cs. és kir. udvari szállító
BRŪX, 1352 szám. (Csehország.)

A gyermekhalandóság Magyarországon sajnós ijesztően nagy. Oka ennek, hogy a gyermekek táplálása még mindig a legszeszűtlenben történik. A tehéntejet természetes állapotában, hamisítástól teljesen eltekintve, a kis gyomor nem bírja megemészteni, túlnagy sajtanyag tartalma miatt hasmenést és hányást okoz, melyek előjelei azon betegségeknek, melyek a fiatal élet kora

halálát okozzák. Ezt elkerülendő, ajánlatos a rég bevált és kipróbált Nestlé-liszt, mely a legjobb alpesi tejből készült, s melynek túlkövérsége ki van egyenlítőve. Legjobban pótolja az anyatejet szopós gyermekeknek, okvetlenül mint első tápszer adandó elválasztáskor és elválasztás után, elhárítja és megszünteti a hasmenést. Gyógytárakban és drogueriákban kapható, ára K 1. 80.

Tüzek. A múlt hétről a következő tüzeseteket jelentették be: Cserszeztomajon elégett Pentelei József háza. A tüzet a magukra hagyott s gyufával játszó gyermekek okozták. — Ugyancsak gyermekek gyújtották fel Maurics Márton I. hegykerületi gazda istállóját. Elégett a ház, istálló s nagyobb mennyiségű gabona és takarmány. — Mártonhalmán özv. Ladics Istvánné vigyázatlanságból felgyújtotta sertésólát. A száraz időben oly tűzvész keletkezett, hogy a kár megközelíti a 4000 koronát. — Nagykanizsán Gáspár Ferenc Kinizsy utcai istállója égett el. A kár 1000 K. — Fityeházán egy pajta kigyulladt s 6 gazdasági épület hamvadt el.

Kardot kapnak a vasutasok? Már régen szőnyegen forgó kérdés a vasuti tisztviselőknek karddal való ellátása, mint az a külföldön már régóta érvényben van s indoka, hogy a szolgálatban oldalfegyverrel ellátott vasuti tisztviselő mintegy a közrend őre is, amely minőségben tényleg szüksége is lehet a kardra. A kereskedelmi miniszteriumban — hir szerint — most ismét felszínre hozták e témát. Mint ugyanis értesülünk, a miniszter e tárgyban leiratot intézett a Máv. igazgatóságához, hogy a reform dolgában terjesszen elő véleményes javaslatot, az igazgatóság pedig a különböző üzletvezetőségekhez intézett felhívásokat. A véleményes jelentések ez év november haváig adandók be s így nem lehetetlen, hogy az 1908. év már karosan találja a vasutasokat.

Cigány boszu. A Nekerédi pusztán táborozó Forgács és a bozsoki faluvégen székelő Kolompár cigány családok között emberemlékezet óta folyt a háborúság. Ahol alkalom nyílt, boszantották, csipkedték egymást, s ha fegyverszünet tartottak is rövid időre, kibékülni sohasem tudtak. A minap újból kitört az ellenségeskedés a két törzs között, s hogy megboszulják magukat, a Forgács nemzetségbeliek a múlt éjjelek egyikén a Kolompár tanyára ütöttek, onnan mintegy 300 korona készpénzzel terhelt levelet bíztak rá abból a célból, hogy azt postára adj. Gerlitsch azonban nem tett ennek eleget, hanem a pénzt kivette a borítékból s azzal odább állt. Mikor rájöttek a turpisságra, följelentést tettek ellene a hatóságnál, mely megindította a fiu ellen a nyomozást.

Sikkasztó gyakornok. Neuman Miksa esáktornyai cégnél volt Gerlitsch János gyakornokként alkalmazásban. A fiatalember magaviseletével a főnök bizalmát annyira megnyerte, hogy kényesebb ügyek elvégzésére is alkalmazták. A minap egy ezer korona készpénzzel terhelt levelet bíztak rá abból a célból, hogy azt postára adj. Gerlitsch azonban nem tett ennek eleget, hanem a pénzt kivette a borítékból s azzal odább állt. Mikor rájöttek a turpisságra, följelentést tettek ellene a hatóságnál, mely megindította a fiu ellen a nyomozást.

Időjárás. A hét elején kánikulai forróság uralkodott. Hiába lestük, vártuk az esőt, amelyre a vetéseknak nagy szüksége lett volna, nem mutatkozott egy tenyérnyi felhő. Csütörtökön éjszaka végre beborult. Az idő hűvösre vált s pénteken kevés esőt kaptunk.

Birtokot

keresek dunántúli vármegyében

500–1200 m. holdig

örökáron vagy bérbe.

Szives ajánlatokat csakis tulajdonosoktól „Dunántul“ jelige alatt e lap kiadóhivatala továbbít.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 100 kilogrammonként

	minőség	szériat	Kor. 101	Kor. 102
búza			21.40	—
rozsa			17.60	—
árpa			16.—	—
zab			15.—	—
kukorica			—	—

Öszinteségek az asszonyokról.

A kereszténység sokat tett a szerelem érdekében mikor bünné avatta. Kizárja a szentségből. Fél tőle. Megmutatja, milyen veszedelmes. Evangéliumában elmondja: »A nő kárjai hasonlóak a vadász hálójához, laqueus venatorum.« Figyelmeztet minket, hogy ne helyezzük reményünket belé: »Ne támaszkodjatok a nádra, melyet a szél lenget és ne bizzatok benne, mert minden hus olyan mint a fű és dicsősége elhervad, mint a mező virága.« Fél a ravaszságától, mely az emberi nem vesztére tör: »Minden gonoszság kicsiny a nő gonoszságához képest. Brevis omnis malitia super maliciam mulieris.« De épen ezen félelme által hatalmassá és rettegetté teszi a nőt.

Hogy megérthessük ezen állítás egész értelmét, gyakorolnunk kell a misztériumokat. Gyermekek korunkat vallásos légkörben kell töltenünk. Visszavonult életet kell folytatnunk, meg kell figyelni az istentisztelet gyakorlatait. Tizenkét éves korunkban olvasnunk kell azon épületes könyveket, melyek a naiv lelkek előtt feltárják a természetfölötti világot. Ismernünk a sz. Borgia Ferenc történetét, ki Izabella királyné nyitott koporsóját nézi, vagy a vermonti apátnó megnyilatkozását leányai előtt. Ezen apátnó a szentség illatában halt meg és az apácaik, kik részt vettek angyali munkájában, azt hívták, hogy az égben van, hívták őt imájukban. De egy napon megjelent előttük sápadtan: ruháját lángnyelvek nyaldosták körül! »Imádkoztatok érettem«, szölt. »Mikor még éitem, egy alkalommal kezeimet imára kulesoltam és arra gondoltam, mily szépek e kezek. Ma e bűnös gondolatomért kárhozom a pokolban. Ismerjétek meg lányaim az Isten kegyelmes jóságát és imádkoztatok érettem.« Ezen apró gyermekded teológiai könyvekben ezer ehhez hasonló történet van, melyek nagy értéket tulajdonítanak a szűz tisztaságnak, nehogy ugyanakkor fölötte becsesnek tartssuk a gyönyöröket.

Az egyház Aspasiót, Laist és Cleopatrát szépségük miatt démonoknak teszi meg, kik a pokolban kárhoznak. Mily dicsőség! Még a szent nő sem érzéketlen ez iránt. A legszerényebb és legszigorubb nő is, ki egy férfi nyugalmát sem akarja megfosztani, szívesen bontaná meg az összes férfiakét. Büszkesége csak nő azon óvintézkedéssel, melyeket az egyház alkalmaz ellene. Amidón Szent Antal így kiált feléje: »Távozz tőlem, állat!« e rettegetés hízeleg neki. Ujjongva örvendez annak, hogy veszedelmesebb, mint aminőnek hitte magát.

De ne bizakodjatok, testvéreim; nem tüntetek föl e világon mindig oly tökéleteseknek és fölfegyverzeteknek. Régen alázatosak voltatok. Óseitek a mammut korban és a nagy medvék korában nem rendelkeztek a barlangok vadászai fölött, mint ahogy ti rendelkeztek most fölöttünk. Akkor hasznosak voltatok, szükségesek; de nem legyőzhetetlenek. Hogy igazat mondjak, ez ősi korszakokban, sőt még azután sokáig hiányzott a báj belőletek. Akkor hasonlók voltatok a férfiakhoz és a férfiak hasonlók az állathoz. Hogy azzá a félelmetes gyönyörre váltatok, akik ma vagytok, hogy közvetlen és egyedüli okai lettetek áldozatoknak és vétkeknek, két dolognak köszönhetitek: a civilizációnak, mely a fátyolt és a vallásnak, mely a kételyt juttatja számotokra. Azóta titok és bűn vagytok. Álmotok rólátok és elkárhoznak érettetek. Fölbresztitek a vágyat és félelmet: a szerelem ürülete

tért a világba. Csalhatatlan ösztön vonz titeket az újtatossághoz. Bizony jól teszitek, ha szerettek a kereszténységet. Megtízszerezte hatalmatokat. Ismeritek szent Jeremiást? Rómában és Ázsiában oly félelemmel töltötték el, hogy elmenekült egy irtózatatos pusztaságra. Ott száraz gyökerekkel táplálkozott és nap égette a testét, annyira, hogy már nem volt csak fekete bőre és csontvázig kiszórt teste, de még ott is találtak veleletek. Magánya telve volt a ti képeitekkel, mely még szebb volt mint magatok. Mert nagyon bebizonyosodott igazsága a remetéknek, hogy az álom rólátok esábitóbb mint a valóság. Jeremiás hasonló irtózattal utasította vissza emlékteket is. De hasztalan adta át magát a bójtnak és imának; képekkel töltöttétek be életét, amelyből ő kiűzött. Ime a nő hatalma egy szent fölött. Kétségbe vonom, hogy van-e ép olyan nagy hatalmatok egy Moulin Rouge-beli vendég fölött. Vigyázzatok, nehogy hatalmatok elszálljon és valamit elveszítsetek belőle az által, hogy nem vagytok többé bűnösök.

Öszintén nem hiszem, hogy a racionalizmus jó volna számotokra. A ti helyetekben nem igen szeretném az indiszkrét élettan-tudósokat, kik nagyon alaposan magyaráznak benneteket, kik azt mondják rólátok, hogy betegek vagytok akkor, mikor azt hisszük, hogy inspirálva vagytok és akik finom szerelmeitekről és szenvedéseitekről azt mondják, hogy nem egyebek, mint a reflex mozgás tultengései. Nem ily hangon beszélnek rólátok az arany legendákban: ott fehér galamb, a tisztaság liloma, a szerelem rózsája a ti nevetek. Ez kellemesebb, mintha hisztirikusnak, kataléptikusnak, őzjögőnek neveznek, mint ahogy a mi napjainkban teszük, a tudomány dicsőségének korszakában.

Tehát, ha a ti helyetekben lennék, irtóznám minden emancipálótól, ki egyenlővé akar tenni a férfival. Főleml benneteket, hogy lesülyedjétek. Szép dolog is az, amikor egy nő ügyvéd, vagy gyógyszerész. Vigyázzatok: már ti is igyekeztetek lerombolni titokzatosságotokat és bájaitokat. Még nincs minden veszve; még megverekszenek — még tönkre mennek, — még öngyilkosok lesznek érettetek; de már a villamos kocsiban ülő ifjuság nem adja át helyét, ha ti állni vagytok kénytelenek. A ti kultusztok halni indul a régi kultuszokkal.

A divat.

— A Divat Ujság-ból —

A divatnak vonzó ereje abban nyilvánul, hogy a ruhának egyes részeit változtatja meg és ezt a többi résznél jobban kiemeli és díszíti. Egyszer a derékvonalat, máskor a nyak és váll vonalát változtatja, ezidőszert pedig az ujjakra fordítja a legtöbb figyelmet.

Az ujj még mindig bő, japán vagy római jellegű, félhosszu. Mint minden nagy ellentét, a legnagyobb hatás elérését tűzi ki céljául, úgy hogy most méltán fognak nagy hatást elérni azok a modellek, melyek a legelső párisi szalonokban láttak napvilágot. Ezek a félig és egészen hosszú egybenschabott ujjak, melyek megtartották ugyan a hosszabbított vállvonalat, de mégis elidegenítően hatnak, mert az alakot keskenyítik és a mostani bő divat után hirtelen megjelenve, szinte ó-divatu benyomást keltenek.

A derék ráncos és redős, elől kendőszerűen keresztveződve. Általánosságban a rézsut divatvonal, az oldalt alkalmazott dísz sokszor csak egyoldaluan jellemzi a mostani divatot. A körökörül a földre fekvő szoknya, mert a rövidet most csak éppen uccai ruháknál használjuk, a tunika felő hajlik, legtöbbször térdig érő felsőszoknyával, de sokszor csak a dísz van úgy alkalmazva, hogy tunikaszerű benyomást keltsen.

A dísz sujtáshimzés, zsinór és filáthuzás. A sujtás nem csak egyenes sorokban, hanem mindenféle tűzött mintákban. A filáthuzás az

alkalmi ruháknál minden más dísz háttérbe fog szoritani. Ez a két dísz géppel is készíthető, de mindenesetre, mint minden kézi munka, úgy ez is, ha kézzel van dolgozva, emeli a ruha becsét és szépségét.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való széküldéssel, két korona husz fillér. Előfizetni legegyszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapesten, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. számú házában van.

Nyílt tér.)*

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazok hálás köszönetünket, kik felejtethetetlen halotunk végtisztességén megjelentek és részvétükkel fájdalomukat enyhítették

Sanits család.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Laptulajdonosok: dr Csák Károly és Udvardy Ignác.

STOCK-COGNAC MEDICINAL.

Kezesség mellett tiszta borból párolt. Állandó vegyi ellenőrzés alatt. CAMIS és STOCK pároló telepe FIUME.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő: SATTLER JÓZSEF Nagykanizsán.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régiónak bizonyított háziszert, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kézzenyénél, eszúznál és meghűtéseknel bedörzsolés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjegygyel és a Richter cég-jegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerár az „Arany oroszlanhoz“, Prágában. Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi széküldés.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsiyt, megszűnteti a köhögést, váladékot, éjjeli izmódást

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Mindhozz értéketlen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindegyik „Roche“ eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapitató orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

Legnagyobb nyerelemény esetleg 600.000 márka. Szerencse értesítés. A nyereményekért az állam szavatol.

Meghívó a Hamburg város szavatossága alatt álló nagy pénzsorsjátékban való részvételre, amelyben

9 millió 248.485 márkát feltétlenül kisorsolnak.

Ezen előnyös pénz-sorsjáték főnyereményei a következők: A lehető legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben 600.000 márka.

1 jut. a 300.000 Mk.	1 ny. a 40.000 Mk.
1 > > 200.000 >	1 > > 30.000 >
1 > > 60.000 >	7 > > 20.000 >
1 > > 50.000 >	1 > > 15.000 >
1 > > 45.000 >	11 > > 10.000 >
1 > > 40.000 >	46 > > 5000 >
1 > > 30.000 >	103 > > 3000 >
1 jut. a 100.000 >	163 > > 2000 >
1 > > 60.000 >	539 > > 1000 >
1 > > 50.000 >	693 > > 300 >
	181 > > 200 >

Ezen sorsjátéknak, amely 7 osztályból áll, 94.000 sorsjegye van 48.405 nyereménnyel és 8 jutalommal, úgy hogy majdnem minden második sorsjegynek nyernie kell.

Az első osztály lehető legnagyobb nyereménye legszerencsésebb esetben 30.000 M, amely a második osztályban 55.000, a harmadikban 60.000, a negyedikben 65.000, az ötödikben 70.000, a hatodikban 80.000 és a 7-ikben 600.000 márkára emelkedik.

Az első osztályra, amelynek huzása hivatalosan van kitzítve:

egy egész eredeti sorsjegy 6 Mk. vagy 7 K,
egy fél eredeti sorsjegy 3 Mk. vagy 3-50 K,
egy negyed eredeti sorsjegy 1 Mk. 50 pf.
vagy 1-75 K.

A következő osztályok betétei, valamint a nyereményjegyzés a hivatalos állami címerrel ellátott sorsolási tervezetben láthatók, amelyet kívánatra bárkinek díjtalanul megküldök.

Minden résztvevő külön megkeresés nélkül is azonnal a huzás után megkapja a hivatalos sorsolási jegyzéket.

A nyeremények kifizetését és szétküldését egyenesen az érdekeltek címére én eszközölöm, azonnal és a legszigorubb titoktartás mellett.

Megrendeléseket postautalványon vagy utánvétel mellett kérek.

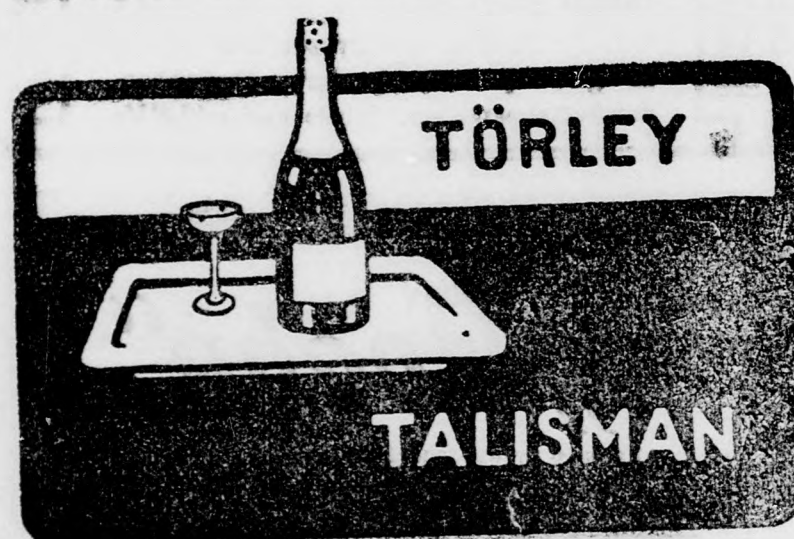
Tessék ajánlatokkal a közlő huzás miatt azonnal, de legkésőbb

f. évi október 31-ig
bizalommal

Hekscher Sámuel senr.
hamburgi bankházához fordulni.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabad. hatyu gyógyszertár által
Majna Frankfurt.

Zalamegyében, városhoz közel
200—250 holdas

birtok kerestetik bérbe,

azonnali átvételeire direct a tulajdonostól, közvetítők kizárásával.

Tudósításokat elfogad a kiadóhivatal I. I. név alatt.

PéNZ!

Jelzálogköcsönöket 4%-ra közvetít, — drágább adóságot konvertál a legelőnyösebb feltételek mellett és előleg nélkül.

Hitelforgalmi vállalat
Zalaegerszeg, Csányi-utca 27. sz.

Iroda megnyitás.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy hatóságilag engedélyezett

jelzálog és kölcsönkövetítő és ingatlan forgalmi irodámat

Rákóczi-utca 24 szám alatt megnyitottam.

Közvetítek jelzálog kölcsönöket, ingatlanokat adok és veszek elvállaló ingatlanoknak parcellázását, kölcsönökre szükség esetén előleget adok, kisebb kölcsönök pedig azonnal kifizettetnek.

Ezen vállalatom szives támogatását és becses megbízásukat kérve maradtam

Zalaegerszeg, 1907 október 17-én

tisztelettel
Vöczköndy László.

Könnyű, biztos kereset.

A legjobb gyorskötő gépeket előállítja az

első magyar kötőgépgyár

Budapest, Kemenes-u. 6/2.

Gyártmányunk felülmúlja az összes külföldi készítményeket. Képviselőik mindenütt felvétetnek.

Makk Ernő

polgári- és egyenruha készítő
Zalaegerszegen.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy az őszi és téli idényre a

szövetujdonságok

nagy választékban megérkeztek.

Raktáron tartok bel- és külföldi szöveteket; készítek jutányos áron a legújabb divat szerint felöltőket, téli kabátokat és öltönyöket a legrovidebb idő alatt.

Katonai ruhák.

Urasági inas és kocsis libériák minden szín- és kivitelben.

Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, maradtam

tisztelettel

MAKK ERNŐ.

Egy tanonc felvétetik.

Értesítés.

Zalaegerszeg város tisztelt közönségével van szerencsénk tudatni, hogy e hó folyamán egy legújabb találmányu, villamos erőre berendezett

favágó gépet

helyeztünk üzembe.

Elvállaljuk hasábfának a legjutányosabb árban, a helyszínén leendő felfűrészelését, felaprózását és berakását, valamint nagyobb kiterjedésű fahasáboknak tetszés szerinti nagyságra leendő szétfűrészelését és felvágását.

Előjegyzéseket már most elfogadunk.

Szives pártfogást kérünk

kiváló tisztelettel

Singer Tóbiás és Mondschein Lajos

Új fűszer- és csemege-üzlet

az „Elefánt“-hoz
ZALAEGRSZEGEN.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy helyben, **Deutsch Ferenc ur házában**, Schütz áruházal szemben, egy a mai kor igényeinek megfelelő

fűszer-, csemege- és liszt-kereskedést nyitottunk és azt **Latzer Béla** név alatt fogjuk vezetni.

Főtörekvésünk oda irányul, hogy a tisztelt fogyasztó közönséget jó, hamisítatlan áruval és pontos kiszolgálásunkkal a legjobban kielégítsük.

Szíves pártfogást kérve,

tisztelettel

LATZER BÉLA. LATZER PÁL.

Törekvő emberek figyelmébe!

T. SZÜCS MIHÁLY és TÁRSA cég
Nagyváradon, fűzes fatelep 3. szám alatt.

Ajánlja új alakú és igen célszerű törvényesen védett, saját rendszerű **hornyolt, cement, tetőcserép kézi gépeit.** Cement és homok-keverékből előállítandó igen szilárd tetőcserép gyártására, mely által homokos vidéken, vagy homokos folyó közelében kevés befektetéssel nagy jövedelmet biztosító üzlet létesíthető. Nagyobb mennyiségű üzleti gyártáshoz gépeinkkel társul is elmegyünk.

Építések és uradalmak saját használatra is gazdaságosan gyakorolhatják, mivel a gépek hordozhatók és bárhol felállíthatók. Az üzlet megkezdésére legalkalmasabb az őszi időny. — Kérjük mielőbb érdeklődni. — Bővebb értesítést személyesen vagy levél útján fenti cégtől beszerezni szíveskedjék, hol a gyártás módja a kész cserép és az azzal eszközölt tetőfedés is megtekinthető.

HORVÁTH IMRE

műlakatos és fegyverműves, varrógépek, kerékpárok, vadászfegyverek, forgópisztolyok és házi csengők kereskedése az „Arany kulcs“-hoz
ZALAEGRSZEGEN.

A nagy közönség figyelmébe ajánlom dusan felszerelt raktáramat.

Vadászfegyverek, forgópisztolyok, új, eredeti Merkur kerékpárok, varrógépek, takaréktűzhelyek és ezekhez való mindennemű alkatrészek kaphatók.

Elvállalom kezesség mellett fegyverek szakszerű javítását, barnítását; készítek mindennemű diszműlakatos munkát, kapukat, sűrűsokat stb.

Nagy javító műhely.

Kovács üzlet.

Van szerencém a t. közönség tudomására hozni, hogy május hó 1-én **Zalaegrszegen**, Rákóczi-utca 9. szám alatt

kovács műhelyt nyitok.

Több nagy városban szerzett tapasztalataim s iparom hosszabb időn keresztül való gyakorlása képesítenek arra, hogy a legmesszebb menő igényeket is kielégíthetem.

Elvállalom a **legfinomabb kocsimunkát** s a **legkényesebb patkolásokat**, valamint a **rosz patkolás miatt elromlott lábak helyreigazítását.**

A **patkolási tanfolyamot** az **állatorvosi akademián** végeztem.

Szíves pártfogást kér

HORVÁTH JÓZSEF
kovács mester.

Az őrségi szarvasmarhája szépsége és erőteljességénél fogva még a külföldiek előtt is ismeretes, kik egyetlen vásárt sem mulasztanak el, hogy még tenyészállatokat is jó áron ne vásároljanak. Ezt pedig az

őrségi általános

táppor alkalmazása által érik el. Tegyen minden állattartó gazda ezzel kísérletet és meg fog győződni, hogy nemcsak szarvasmarhái, de lovai és juhái az emésztési zavarokból eredő étvágytalanságban nem fognak szenvedni, sőt erőben és husban gyarapodni fognak. A tehének tejelését pedig nagyban fokozza.

Kis doboz ára 70 fillér, nagy doboz ára 1 K 40 fillér.

Postacsomag 12 kis vagy 6 nagy dobozzal utánvét és bérmentes szállítás mellett 8 K 50 f.

Megrendelhető:

Saxinger Ottó
gyógyszerésznél Óriszentpéteren.

Elvem: csakis jó árut tartani!

Ha fáj a lába,

akkor csakis **amerikai cipőt** hordjon, amelyet legnagyobb választékban és a legelfogadhatóbb árban lehet beszerezni

özv. Breszler Mórné

cipőüzletében **Zalaegrszegen**, Főutca, Horváth Miklós-féle házban, ahol nagy raktár van **amerikai és magyar gyártmányu férfi, női és gyermek cipőkben** és egyéb **divatcikkekben.**

Szolid áruk!

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Megérkeztek már teljesen az őszi és téli **ujdonságok.**
Női és gyermek

felöltők,
szörmeárak

MARTON MÁRKUSZ

Weinberger H. és Fia utóda

— **uri- és női divatruházába** —
a megyeházzal szemben, Dr. Obersohn-féle ház.

SZÉNÁSSY GYULA budapesti cég ujdonságai minta-gyűjteménye nálam megtekinthető és rendelhető.

Olcsó áruk.

A francia módszer szerint
(üvegerjedés által) előállított

„Animo” pezsgő

elismert szaktekintélyek szerint egyenrangú a legjobb francia pezsgővel

Raktár:

D. Horváth Antal
drogueriája
Zalaegrszegen.

Muraközi pezsgőgyár

— Csáktornya. —

Idős és ifju embereknek

ajánlatos dr Müllernek több bővített kiadásban megjelent, a megzavart ideg és nemi rendszerről, valamint ennek radikális gyógymódjáról írt művét okulásul elolvasni. 1 K 20 fillérnek bélyegjegyekben való beküldése ellen borítékban megküldi:

Curt Röber, Braunschweig.

Szőlő-
oltványokat szállít, fajtisztaságért jótállva, legdusabb vá-

lasztékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

küüllömenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **Caspari Frigyes,**
Medgyes 111. sz. (Nagyküüllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

A Pécsi
Országos

Kiállításon legmagasabb kitüntetést, díszoklevelet nyert.

Kapható minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben!

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

ujonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes, vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szodavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra.

Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított kevésbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben.

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.

Sürgönyölm: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálgásodás ellen gyors és biztos hatásuk

EGGER mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fil.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17.

ÉL JENI!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Kapható Zalaegerszegen: Hrabovszky Rezső, Kaszter Sándor, Kocsuba Emil, Sümegen: Kossa Gusztáv, Zalaszentgróton: Botfy Péter gyógyszerárak.

Figyelmeztetés!

Nem kell venni csak megnézni azon óriási raktárt, mely a

Kalap Királynál

van, kalap, sapka, ing, nyakkendő, gallér, kézelő és más száz különféle uri divat cikkekben.

Börönd raktár. — Pécsi „Hamerli-féle” keztyűk nagy raktára.

Zalaegerszegen, a pénzügyi palota mellett.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy irodahelyiséget a nagy tőzsde mellett levő Weisz Ede-féle házba helyeztem át és ott tűzifára, különféle kőszénre, koksza és faszénre megrendeléseket felveszek. Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.